

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY Wschodnich Kresów —

Nr. 7257.

Lwów, piątek, 28 listopada 1924.

Rok XV.

Min. Skrzyński udaje się do Helsingforsu.

Reorganizacja Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie. — Rokowania między Anglią a Egiptem zostały wznowione. — PKO, nie przyjmuje już wpłat na podatek przemysłowy.

Paradoksalne zjawisko.

Lwów, 26 listopada.

(In) Drożyzna obecna — badana ze stanowiska nauk ekonomicznych — zdaje się być paradoksem. Przeżywamy bowiem od szeregu miesięcy przesilenie gospodarcze, narzekamy na brak gotówki i na stagnację w handlu. Tym zaś zjawiskom ekonomicznym towarzyszyć winien raczej spadek cen, niż wzrost. W normalnym bowiem przebiegu rzeczy jedynie wielka obfitość gotówki i ogólny dobrobyt zwiększają popyt na wytwory produkcji przemysłowej i rolniczej, wywołując lemsamem ogólny wzrost cen, czyli drożyznę. Natomiast brak gotówki i zmniejszona konsumpcja wywołują normalnie zniżkę cen. Dziś dzieje się przeciwnie. To paradoksalne zjawisko tłumaczą niektórzy zmniejszeniem się produkcji, wywołanem przesileniem gospodarczem i jego ujemnymi objawami t. j. brakiem gotówki i wstrzymaniem kredytów obrotowych i inwestycyjnych.

Lecz i ten argument zdaniem naszym nie wyjaśnia przyczyn obecnej drożyzny. Podobnie bowiem jak nadmiar produkcji stwarza spadek cen tylko wówczas, gdy niema zbytu na wytwory tej hyperprodukcji, tak też i zmniejszona produkcja tylko wówczas stanowić może przyczynę wzrostu cen czyli drożyzny, gdy wskutek tej zmniejszonej produkcji i normalne zapotrzebowanie na wewnętrznym rynku zbytu nie może być należycie zaspokojone, czyli wówczas, gdy popyt na wytwory produkcji się wzmaga, a poaż jest niewystarczająca. Wiadomą zaś jest rzeczą, że wskutek ogólnego zubożenia, konsumpcja szerokich warstw ludności, a zwłaszcza pracowników fizycznych i umysłowych znacznie się zmniejszyła, w czem właśnie sfery przemysłowe i kupieckie dopatrują się głównie przyczyny obecnej stagnacji w handlu. Zresztą przepelnione towarami wszelkiego rodzaju magazyny i sklepy kupców są najlepszym dowodem, iż mimo zmniejszenia się produkcji przemysłowej nie odczuwamy bynajmniej

braku towarów, lecz nawet odczuwać się daje w pewnych rodzajach towarów jak np. w manufakturze bawełnianej i wełnianej nadmiar zapasów na sprzedaż przeznaczonych, a to wskutek ograniczenia do minimum eksportu tych wyrobów zagranicę. Ten utrudniony zbytu towarów był główną przyczyną wielu wypadków niewypłacalności wśród kupców, a mimo to o spadku cen tychże towarów nietylko nie słyszeliśmy, lecz przeciwnie zaskoczył nas najniespodziewaniej wzrost ich cen na rynku. W tem leży zagadkowość problemu drożyzny i jej paradoksalność.

Uspokajanie opinii publicznej, zaniepokojonej wzrostem drożyzny tem, że i w innych państwach drożyzna daje się we znaki ludności, do celu nie prowadzi. Zważyć należy, że w państwach o większym dobrobycie rozwiniętym przemyśle, jak np. w Czechosłowacji obecna drożyzna — zresztą nieznaczna — w pewnych działach produkcji jest może nawet dla tamtejszych sto-

sunków pożądaną, gdyż jest wynikiem pomyślnej konjunktury handlowej czy też przemysłowej. Analogia więc nie może tu mieć miejsca.

Ze stanowiska zatem ekonomicznego jedynie nieurodzaj po części uzasadnia wzrost cen produktów rolniczych, pozatem drożyzna innych wytworów produkcji nie jest rzeczowo uzasadnioną, jest raczej czemś paradoksalnem. Również z przeprowadzoną reformą waluty drożyzna w związku bezpośrednim nie pozostaje. Drożyzna ostatnich tygodni — na szczęście, jak donoszą z Warszawy, przełamana — ma zdaniem naszym podłoże natury psychologicznej, po części i etycznej. Z jednej strony pogłębia drożyznę daleko posuniętą zachłanność pośredników w wymianie dóbr między producentem a konsumentem. Faktem jest, że produkty rolnicze — a więc te, od których drożyzna początek swój wywodzi — zanim dochodzą do rąk konsumentów przechodzą przez

cały łańcuch pośredników i drożeją „po drodze“ w dwójnasób, czasami bardziej. Biura badania cen — o których organizacji ostatnio nam z Warszawy donoszą — będą miały w tej mierze szerokie pole do badań i statystyki kosztów pośrednictwa.

Jednak i po stronie konsumentów jest część winy w obecnym stanie rzeczy. Odczuwać się daje brak postanowienia dla własnej pełnowartościowej waluty, niczem nieuzasadniony brak zaufania w jej stałość i w związku z tem pozostający zupełnie prawie zanik zmysłu oszczędności mimo tak korzystnych warunków lokaty pieniądza, o jakich przed wojną u nas nikt nie marzył. Ten zanik zmysłu oszczędności prowadzi w następstwie do bardzo szkodliwego dla życia gospodarczego zjawiska, do rozrzutności, do nieliczenia się zwłaszcza w drobnych wydatkach z wartością złotego i groszy, do osłabienia jego siły nabywczej. Słusznie więc podniesiono myśl uświadamiania publiczności o wartości złotego, o znaczeniu społecznym i korzyściach oszczędności. Społeczeństwo całe większą przywiązywać musi wagę do wartości złotego, musi nabrać pełnego zaufania co do jej stałości, słowem zmienić się musi nastrój psychiczny w odniesieniu do złotego.

W świecie kupieckim niejedyn stosuje znów w miejsce dawnej dewizy: wielki obrót, mały zysk — wprost przeciwną zasadę: mały obrót, duży zysk. Kupcy wychodzą widocznie z założenia, że jeśli już ktoś w tych ciężkich czasach kupuje jakiś przedmiot, to czyni to z konieczności, więc zapłaci każdą cenę. Odbijają więc sobie straty wynikające z małego obrotu na swych nielicznych odbiorcach, a na usprawiedliwienie wysokich cen towarów winę zwalają na wysokie podatki, wygórowane cła i t. d.

I tu komisje badania cen mieć będą za zadanie doprowadzić do ustalenia cen wynikających z uczciwej kalkulacji kupieckiej na poszczególne gatunki towarów.

BIURA ADMINISTRACJI

„Gazety Porannej“

„Gazety Lwowskiej“

i „Szczutka“

przeniesione zostały z ul. Podwalei. 3 do

centrali Akcyjnej Spółki Wydawniczej przy

ul. Senatorskiej l. 6.

Publiczność przyjmie niezawodnie zmianę tę z wielkiem zadowoleniem, o ile, że przeniesienie biura Administracji do centrum miasta będzie dla niej znacznem udogodnieniem.

Prace Komisji sejmowych.

INTERPELACJA POD ADRESEM MIN. SPRAW WOJSKOWYCH.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.). Sejmowa komisja wojskowa rozpatrywała w dalszym ciągu projekt ustawy o uposażeniu osób wojskowych.

Po dyskusji nad art. 8, komisja stanęła na stanowisku, że należy dać możność wojskowym odstępowań praw do poborów w rozmianach nie przekraczających 20% uposażenia i za zezwoleniem władzy przełożonej.

Następnie szereg posłów skierował do zastępcy ministerstwa spraw wojskowych pułk. Petrażyckiego szereg pytań.

P. Wędziagołski (ZPSL.) interpelował, dlaczego u niektórych wojskowych w majątkach prywatnych pracują żołnierze bezpłatnie, wbrew wyraźnemu zakazowi ministerstwa spraw wojskowych. P. Wędziagołski interpelował dalej, na jakiej podstawie prawnej udzielono pułk. w stanie nieczynnym Młodzianowskiemu zezwolenia na korzystanie z tytularnego stopnia generała broni na czas sprawowania funkcji wojewody.

Na wniosek p. Sadzewicza (ZLN.) komisja zwróciła się do przedstawiciela rządu z żądaniem przedstawienia etatów korpusu ochrony pogranicznej. Dalej p. Sadzewicz zażytywał, czy jest prawda, że 10 pułków strzelców konnych ma być przemianowanych na szwoleżerów, przyczem interpelant zwrócił uwagę, że szwoleżerów w konnicy polskiej nigdy nie było, szwoleżerowie bowiem stanowili niegdyś gwardię przyboczną Napoleona. Przemianowanie takie pułków strzelców konnych na szwoleżerów pociągnęłoby za sobą zbyt znaczne wydatki.

P. Pieniążek (Piast) podniósł wypadki, że żołnierze urlopowani, albo opuszczający służbę wojskową jeżdżą kolejami bez kredytowanych biletów kolejowych, a częstokroć nie zaopatrzeni w ubrania.

Przedstawiciel ministerstwa spraw wojskowych w sprawie K. O. P. zaznaczył, że sprawa ta należy do ministerstwa spraw wewnętrznych i ewentualnie po porozumieniu się ministra spraw wojskowych z ministrem spraw wewnętrznych będzie mógł udzielić wyczerpującej odpowiedzi. Podobnie zapowiedział pułk. Petrażycki danie odpowiedzi na resztę pytań pp. Sadzewicza i Wędziagołskiego. W sprawie poruszonej przez p. Pieniążka wyjaśnił p. Petrażycki, że żołnierze w niektórych wypadkach otrzymują bilety kredyt., w niektórych zaś nie, zależnie od wypadku, dla którego udzielono urlopu. W konkretnym wypadku, podniesionym przez p. Pieniążka, żołnierzowi istotnie należał się bilet kredytowy.

PRZYJĘCIE U MARSZAŁKA RATAJA.

Warszawa, 25 listopada. (Tel. G. P.) Dziś w godzinach popołudniowych p. marszałek Rataj wydał przyjęcie z okazji pobytu w Warszawie dyrektora biura informacyjnego Ligi Narodów p. Commertha. W przyjęciu wzięli udział minister spraw zagranicznych Skrzyński z pp. Lukaszewiczem i Morawskim, przedstawiciele stronnictw sejmowych, prezes klubu sprawodawców sejmowych red. Giełżyński, referenci komisji i przedstawiciele Senatu z marszałkiem Trampczyńskim.

Protest Sejmu śląskiego przeciw motywowi wyroku lipskiego.

Lud Górnośląski z własnej woli zrzucił jarzmo najeźdźcy.

Katowice, 26 listopada. (Tel. G. P.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu śląskiego wniośił oraz uzasadniał p. Rakowski następującą interpelację, podpisaną przez wszystkich polskich posłów, przez Ch. D., PPS., NPR. oraz dzikach.

Dzisiejsze pisma donoszą, że w Lipsku zakończył się proces przeciw powstańcom górnośląskim. Wyrok skierowano przeciwko głównemu oskarżonemu. Dalecy jesteśmy od mieszania się z tej trybuny w sprawy wymiaru sprawiedliwości w innym państwie. W procesie tym jednak, a raczej w umotywowaniu wyroku jest coś, co wymaga właściwego z tego miejsca rzeczowego sprostowania. Jest w tym wyroku twierdzenie, że polskie ministerstwo spraw wojskowych organizowało rozmaite związki powstańcze, mające na celu przyłączenie do Polski całego Górnośląska. Nie wiemy, jak zareaguje ministerstwo spraw wojskowych. Sejm

śląski jednak musi z tej trybuny stwierdzić jedno, że trybunał w Lipsku myli się, jeżeli sądzi, że lud śląski porwał za broń wskutek jakiejś agitacji zewnętrznej. Stwierdzamy uroczystość w imieniu wszystkich wyborców śląskich, że lud śląski sam, z własnej woli i w wewnętrznej konieczności przeprowadził walkę dla zrzucenia odwiecznego jarzma i sam za to ponosi odpowiedzialność wobec dziejów, i protestujemy przeciwko temu, jakoby lud ten uważać należało za instrument, uastrojony przez agitację zewnętrzną. Twierdzić co przeciwnego, byłoby umniejszaniem jego zasług, a przytem stwierdzeniem nieprawdy. Wobec powyższego stanu rzeczy niżej podpisani zapytują pana wojewodę, jakie kroki rząd polski zamierza przedsięwziąć, aby podobne nieprawdziwe twierdzenia sprostować.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Jak brzmi protest parlamentu egipskiego.

Sekretarjat Ligi Narodów nie zajmie się notą tą pod pozorem, że pochodzi od parlamentu a nie od rządu egipskiego.

Genewa, 26 listopada. (Tel. G. P.) Sekretarjat Ligi Narodów ogłasza dosłowny tekst telegramu, wystosowanego przez prezesa parlamentu egipskiego do generalnego sekretariatu Ligi Narodów i do parlamentów całego świata.

W telegramie tym powiedziano: „Mam zaszczyt przesłać Panu następujący protest, który egipska Izba deputowanych na posiedzeniu w dniu 24. listopada 1924 jednogłośnie uchwaliła wystosować do Ligi Narodów i do parlamentów całego świata.

Wobec ostatnich kroków, podjętych przez rząd Wielkiej Brytanii, przeciw prawom narodu egipskiego, ogłasza parlament, co następuje:

Parlament egipski trwa niewzruszenie przy zupełnej niezależności Egiptu i Sudanu, które tworzą nierozdzielną i jednolitą całość. Izba wyraziła najżywsze ubolewanie powodu popełnienia zbrodni na gen. Stacka i pomimo udzielonego przez rząd egipski zadośćuczynienia, rząd Wielkiej Brytanii wykorzystuje ten smutny wypadek w interesie swoich imperjalistycznych dążeń. Przechodząc od słów do czynu, rząd angielski przystąpił do obsadzenia urzędu celnego w Aleksandrii, zapowiadając, że jest to dopiero pierwsze z zarządzeń, które mają być przedsięwzięte. Jest to mieszanie się do spraw narodu egipskiego, zagwarantowanych konstytucją; jest to niebezpieczeństwem dla gospodarstwa i rolniczego życia. Kroki te nie stoją w żadnym stosunku do zbrodni.

Rząd egipski ogłasza swój wyraźny protest przeciwko tego rodzaju niesprawiedliwym aktom, które z punktu prawnego są najzupełniej nieważne. Parlament egipski przesyła do wszystkich parlamentów świata protest przeciwko takiemu samowolnemu traktowaniu nie winnego narodu, traktowaniu, obrażającemu do głębi prawo do życia i wolności narodu, który nie domaga się niczego innego, jak tylko niezawisłości.

W kołach, zbliżonych do Sekretariatu Ligi Narodów zwracają uwagę, że nota powyższa nie pochodzi od rządu, ale od parlamentu, a Rada Ligi Narodów zazwyczaj zajmuje się tylko enuncjacjami rządowymi, a rzeczona depesza zawiera tylko protest, a nie prośbę o interwencję Ligi Narodów.

JEDYNI POTWIERDZI ODBIÓR...

Genewa, 26 listopada. (Tel. G. P.) Jak podaje Szwajc. Agencja Telegr. protest parlamentu egipskiego będzie zakomunikowany rządowi członków Ligi Narodów. Sekretarjat Generalny Ligi Narodów potwierdzi jedynie odbiór pisma przewodniczącego parlamentu egipskiego.

ANGLICY ŚCIAGAJĄ WOJSKA.

Londyn, 26 listopada. (Tel. G. P.) Reuter donosi z Kairu, że w drodze do Egiptu i Sudanu znajdują się wojska angielskie z Suez, Malty i Gibraltaru.

ARESZTOWANIA W KAIRZE.

Londyn, 26 listopada. (Tel. G. P.) Telegraf. Comp. donosi z Kairu, że policja aresztowała tam dwu męczenników pod irzanych o zorganizowanie spisku przeciw Icrdowi Alleaby.

2 MARYNARZY ZNIKŁO.

Aleksandria, 26 listopada. (Tel. G. P.) Reuter donosi, że z załogi angielskiego krawoznika pancernego brakuje od 48 godzin 2 marynarzy. Zarządzono śledztwo.

ROKOWANIA EGIPSKO-ANGIELSKIE.

Londyn, 26 listopada. (Tel. G. P.) „Times” donoszą z Kairu, że między nowym gabinetem egipskim a przedstawicielem rządu angielskiego toczą się rokowania w kwestji możliwości przewyciężenia punktu martwego. Sądzą, że znajdzie się sposób wyjścia z tej sytuacji.

Sowiety przygotowują odpowiedź na notę angielską

Moskwa, 26 listopada. (Tel. G. P.). Rosyjska Agencja telegraficzna donosi, że wczoraj została opublikowana nota rządu angielskiego. Odpowiedź Rosji nastąpi prawdopodobnie dziś.

DOSTOJNICY SOWIECCY SĄ DO TEGO PRZYZWYCZAJENI.

Paryż, 26 listopada. (Tel. G. P.) „Echo de Paris” donosi z Biserty, że w porcie tanejszym zapanowało wielkie wzburzenie, ponieważ admirał Exelman, prefekt morski i komendant siły zbrojnej w północnej Afryce, odmówił przyjęcia delegacji komisji sowieckiej, przybyłej celem objęcia materiałów wojennych po oddziałach Wrangla. W związku z tem — według tego dziennika — admirał został odwołany przez ministerstwo marynarki.

KRASSIN WYJECHAŁ DO PARYŻA.

Moskwa, 26 listopada. (Tel. G. P.) W dniu dzisiejszym Krassin wyjechał do Paryża.

STANOWISKO ANGIELSKIE WOBEC PROTOKOŁU GENEWSKIEGO.

Paryż, 26 listopada. (Tel. G. P.) Według „Matina”, w czasie przejazdu Chamberlaina przez Paryż, porozumie się on z Herriotem w sprawie protokołu genewskiego. Rząd francuski pragnie rozpatrzyć zmiany, proponowane przez Londyn, lecz obstaje stanowczo przy zasadach protokołu.

OREDZIE KRÓLA JERZEGO.

Londyn, 26 listopada. (Tel. G. P.) Gabinet zajmował się dziś treścią orędzia królewskiego

SPISEK KOMUNISTYCZNY W CZECHOSŁOWACJI.

Wiedeń, 26 listopada. (Tel. G. P.) „Wr. Allg. Ztg.” donosi, że władze czechosłowackie wpadły na trop nowego wielkiego spisku komunistycznego przeciw bezpieczeństwu państwa czechosłowackiego i przeciw urządzeniom wojskowym w tem państwie. Śledztwo wykazało, że centrala znajdowała się w Wiedniu. Dotąd aresztowano 27 osób

NADESLANE.

ZAPROSZENIE.

Dla P. T. Przedstawicieli Prasy, Reprezentantów Władz, Duchowieństwa i Profesorów!

Dz. 27 b. m. lokalności kinoteatru „Kopernik” są zamknięte z powodu przygotowań do wyświetlenia a monstre-filmu

Dziesięcioro Przykazań

Wyświetlił nie p. óbne przy towarzyszeniu muzyki zwiększonej znacznie, odbędzie się dzisiaj — 27 b. m. punktualnie o godzinie 6-tej wieczorem.

Na tę generalną próbę zapraszamy wszystkich P. T. Przedstawicieli Prasy, Reprezentantów Władz, jakoto: Województwa, Policji Państwowej i Magistratu, a bardzo szczególnie będziemy jeśli równoż Profesorowie i Duchowieństwo przyjąć raczą to uprzejme zaproszenie.

Idzie tu o tak niezwykle arcydzieło, że niezwykle to zaproszenie wydaje się nam uzasadnione.

Zarząd Kinoteatru „Kopernik”.

Kiedy będzie obsadzone poselstwo polskie w Moskwie

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26 listopada. (Z.) Premier Grabski przyjął dziś posła sowieckiego Wojkwa, później zaś odbył konferencję z kandydatem na posła polskiego w Moskwie prof. Kętrzyńskim. Nominacji prof. Kętrzyńskiego należy się spodziewać w najbliższych dniach. Wyjazd zaś nowego posła do Moskwy nastąpić ma w połowie grudnia.

P. MORAWSKI PRZENIESIE SIĘ DO GENEWY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26 listopada. (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że podobno dyrektor departamentu politycznego w Min. spraw zagranicznych p. Morawski ma ustąpić ze swego stanowiska i podjąć kierownictwo sekretariatu polskiego przy Lidze Narodów.

ZGON POSŁA ZWOLIŃSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26 listopada. (Z.) W dniu dzisiejszym zmarł p. Zwoliński, członek klubu Piast, wybrany posłem do Sejmu z Tarnopola.

W 2 ROCZNICĘ ZGONU GEN. IWASZKIEWICZA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26 listopada. (Z.) W sobotę, jako w drugą rocznicę zgonu jednego z najwaleczniejszych generałów polskiej śp. gen. Wacława Iwaszkiewicza odbędzie się tu w kościele św. Krzyża uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez ks. gen. Niewiarowskiego.

PROCES PRASOWY.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.). Dnia 28 bm. odbędzie się tu proces wytoczony przez p. Artura Śliwińskiego, jako prezesa wydziału wykonawczego Komitetu Uczczenia ś. p. Prezyd. Narutowicza, przeciw redaktorowi „Gazety Warszawskiej“ p. Wasilewskiemu z powodu artykułu, w którym działalność Komitetu nazwana była szantażem i prowokacją.

„Ejleton „Gaz. Por.“ z d. 28. XI.1924.

Listy z nad Sekwany.

Warszawa -- Berlin.

Grand Express Europeen. — Żegnaj Stolicę. — Zaczynają się rewizje. — Przez kraj dawnych Słowian. — Automobilem przez germańską stolicę.

(Dokończenie).

„Train de Luxe“ znikła w kłębach dymu. My zaś schodzimy na dół, na ulicę.

I tu — rozczarowanie. Po chwili dopiero przypominamy sobie, że jesteśmy właściwie jeszcze na przedmieściu. Więc mijamy szybko brzydkie, szare kamienice, sterczące pod rząd, jak kasarnie, bez wyrazu, bez stylu, w oknach otwartych wietrzą się pierzyny, przed domami sterczą obszerne szwabice i — „rajdają“ co się zmieści. Uśmiech ironiczny wywołują takie napisy, jak: „Hotel Metropol, Grand-Hotel de Londre, modern, comfortable eingerichtet, Weinstube zum Grenadier, vornehmes Familie-lo-

Jutro 28 b. m. Wielka premjera w Marysience i Koperniku. Najbardziej gigantyczny obraz p. t. (The Ten Commandemen.s)

DZIESIĘCIORO PRZYKAZAN

Do wykonania tego wspaniałego arcydzieła przystąpiono z należytą powagą. Stworzono rzecz tak wielką, że w niczem nie uwłacza ona wielkości Biblii. Ideowo „Dziesięć ioro Przykazań“ jest największym i najwspanialszym dramatem, który ilustruje walkę prawa z bezprawiem. 3.000 lat dzieli część historyczno-biblijną od nowoczesnej, ale kolizja psychologii człowieka współczesnego z zasadami moralnymi pozostaje ta sama, co przed wiekami. Blizsze szczegóły na afisach.

Min. Skrzyński jedzie do Helsingforsu.

NA SESJĘ LIGI NARODÓW UDA SIĘ P. STRASSBURGER.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.) „Prz. Wiecz.“ donosi, że min. Skrzyński wraz z p. Łukasiewiczem wyjadą na konferencję do Helsingforsu. Na mającą się odbyć w tym

samym czasie kolejną sesję rady Ligi Narod. wyjechać ma komisarz polski w Gdańsku p. Strassburger i poseł polski przy Kwirynale p. Zaleski

Konferencja min. Thugutta z p. Ratajskim.

OMAWIANO SPRAWĘ WOJEWÓDZTW WSCHODNICH.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26 listopada. (Z.) Dziś po objęciu urzędowania nowy min. spraw wewnetrz. p. Ratajski odbył dłuższą konferencję z min. Thuguttem. Na konferencji poruszono sprawy, związane z administracją i stosunkami w województwach

wschodnich, oraz omówiono konieczność możliwie szybkiej nominacji podsekretarza stanu do spraw kresowych w min. spraw wewn. Na stanowisko to w dalszym ciągu najpoważniejszym kandydatem jest p. delegat rządu w Wilnie p. Roman.

Wczorajsze obrady Rady ministrów.

DOTYCZA ONE M. I. REORGANIZACJI TYMCZASOWEGO WYDZIAŁU SAMORZĄDOWEGO WE LWOWIE.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.) Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 26 bm. powzięła następujące uchwały: 1. Zmiana statutu Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. 2. Uchwała dotycząca zwrotu władzom wojskowym budynku w Brześciu nad Bugiem, zajmowanego przez władze kolejowe. 3. Przekazanie dla potrzeb garnizonu w Nowej Wilejce budynku b. szpitala psychiatrycznego. 4. Zmiana projektu ustawy, upoważniającej ministra przemysłu i handlu, w porozumieniu z innymi ministrami, do wydawania jednolitych na cały obszar państwa przepisów, odnoszących się do zakładania, urządzania i ruchu fabryk prochu i materiałów wybuchowych. 5. Rozporządzenie w

sprawie zastosowania przepisów rozporządzenia Rady ministrów z 26 marca 1924 do urzędników zajmujących stanowiska pierwszej kategorii w Prokuraturach Generalnych. 6. Projekt ustawy o prowizorycznym budżecie za czas od 1. stycznia do 31. marca 1925. 7. Projekt rozporządzenia prezydenta Rzpltej o reorganizacji Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie przez redukcję urzędników. 8. Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o uproszczeniu postępowania dyscyplinarnego i wzmocnieniu nadzoru nad tem postępowaniem. 9. Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o fuzji spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Mnożą się gmachy rządowe, pomniki, kścioły, pałace. Wjeżdżamy w aleje pod lipami.

Ruch wzmaga się coraz bardziej, hałas, turkot, śwąd benzyny, gwizdki automobili.

Nagle, z lewej wyrasta potężny Bsmark — cały z ciosu, groźny i panury. A potem — „Brandenburger-klub“, pałac królewski i posągi, posągi, posągi.

Czuć, Berlinowi czegoś brak, coś mu nie dostaje, czegoś tu jeszcze trzeba dla ukoronowania całości. Te orły, te cytry, popiersia, wojownicze postacie z kamienia, ten cały robiony na gwałt pzeptych i splendor wołają niemyin głosem: Cesarza.

Ciągle cz'owiek mimowoli się ogląda, wykręca szyję, szuka, gdzie o. Imperator — rex?!

Ale oto nieublagane wskazówki zegaru każą nam spieszenie wracać na dworzec.

W ostatniej prawie chwili dopadamy pociągu, a w parę minut później wytaczamy się z wolna z m.ocznej hali na światło dzienne. Łomot, łomot, łomot — przelatujemy przez m.asto a z wysokości

Eksport materiału kolejowego z Polski do Turcji.

Warszawa, 26 listopada. (Z.)

W Konstantynopolu bawią obecnie przedstawiciele polskich fabryk wagonów. Mianowicie Lilpola, Osrowieckiego Zakładu, Cegielskiego oraz fabryki „Wagon“. Prowadzą oni rokowania o dostawę wagonów dla anatolijskich kolei państwowych. Umowa ta podpisana będzie z końcem bież. tygodnia.

NAPRAWA TORU KOLEJOWEGO.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.) Ministerstwo kolei ustaliło, że w roku przyszłym potrzeba będzie do wymiany 60.000 tonn szyn ciężkich. Całe to zamówienie uchwalon powierzyć walcownikom i hutom krajowym

ECHA POJEDYNKU GEN. SZEPTYCKIEGO Z RED. STPICZYŃSKIM.

Warszawa, 26 listopada. (Z.)

Dochodzenia w sprawie pojedynku gener. Szeptyckiego zostało ukończone. Akta przesłano do sądu wojskowego w Warszawie.

WYSTĘPY P. HOŁOWACZA.

Warszawa, 26 listopada. (Z.)

W powiecie nieświeżskim — jak donoszą z Nieświeża — zwołany został podczas jarmarku wiec, na którym przemawiał poseł Hołowacz. — Ponieważ poseł Hołowacz nawoływał do niepłacenia podatków i występował przeciwko obecnemu rządowi, obecny na wiecu starosta miejscowy wiec rozwiązał i zebrałym kazał się rozjechać.

P. K. O. NIE PRZYJMUJE WPLAT NA PODATEK PRZEMYSŁOWY.

Warszawa, 26 listopada. (Tel. G. P.). Od 1. grudnia rb. oddziały P. K. O. nie będą przyjmowały wpłat na podatek przemysłowy (od obrotu) z uwagi na to, że doliczanie dodatków na rzecz związków samorządowych oraz przeliczanie odsetek za zwłokę wymaga pewnych manipulacji. Podatki będą przyjmowane w urzędach pocztowych w tych jedynie miejscach, gdzie nie ma kas skarbowych.

asypu, z nosami przy szybach, za ładany prawie do wnętrzy domów.

Tam Niemcy jedzą, śpią, uczą się, pracują, na dnie duszy chowając kwiat ładowity: Ideę odwetu!

Mijamy berlińskie dworce, jeden za drugim: „Aleksander-Platz“ — „Friedrich-strasse“ — „Zoologischer Garten“ — „Charlotten“.

Jeszcze raz te same ulice, pomniki, gmachy, też sama rzeka, widziana z góry, prześliczny — trzeba to przyznać — ogód zoologiczny, a potem domki zmniejszają się, maleją, rzędna, przeplatane przez fabryki, ogrody, puste place. Za sobą pozostawiamy stolicę republikańską Niemiec, o sporą ilość marek lżejsi. — O, bo droo tu niesłychanie, a zwłaszcza dla cudzoziemców! Nie „rentuje“ się kupowanie marek rentowych, już lepsze poczciwe franki!

W mrokach szybko zapadającego zmierzchu hyżo przebiegamy pędem stalowych osi piaszczystą i monotonna Brandenburgję.

T. M. NITTMAN.

